

O B S A H

	Strana
ÚVOD § 1–6: nauka o slovní zásobě a mluvnice 1–2; myšlenka a pojem 3; slovní a mluvnické významy slov 4–5; slovo 6	3
I. SLOŽENÍ SLOVNÍ ZÁSObY § 7–10: vývoj slovní zásoby 7; základní slovní fond a měnlivá slovní zásoba 8; zánik slov ve spězkách a v odvozeninách typu <i>kdopak</i> 9; tvoření nových slov domácích a některých cizích a růst celé slovní zásoby 10	9
II. VÝZNAM SLOV § 11–27:	
1. Lidské poznání: materialistické pojetí 11; poznání smyslové 12; myšlení 13	17
2. Slovo a pojem 14–15	20
3. Slovo a city: city 16; citově zabarvená slova typu <i>spinkat</i> 17, <i>chnět</i> 18; citová slova typu <i>radost</i> 19; tato slova v citově zabarvených větách 20–21	22
4. Význam citoslovce: vyjadřují pojem 22; nejsou to pouhé reflexivní zvuky 23	31
5. Význam jiných slov: slovo a představa 24; pojem a význam slov 25; slovo v druhé signálové soustavě 26; aktuální (příležitostné, situační) poznávací a citové odstíny slova 27	35
6. Slovo a vůle § 28: slova volně zabarvená a volní	40
7. Je slovo znakem, symbolem? § 29–31: strukturalistické pojetí jazyka odporuje dialektické jednotě jazyka s myšlením 29; nelze rozlišovat slova popisná a značková, obojí vyjadřují pojmy 30; je třeba rozlišovat symbol a symbolický význam slov 31	41
8. Význam a znění slova § 32–36: znění slova není závislé na významu geneticky, nýbrž historicky, není to mechanický odraz významu 32; dialektická jednotá jazyka s myšlením neznamená totožnost jazyka s myšlením 33; nesprávnost zvukomalebné domněnky o původu jazyka; správný výklad Engelsův 34; povaha zvukomalebných slov nebo slov se zvukomalebným základem 35–36	45
III. ZMĚNY VÝZNAMU SLOV §§ 37–59	52
Povaha změn a jejich rozřídění 37	
1. Změna významu slovního v mluvnický § 38–39; společné a rozdílné rysy obojích významů 38; obecnější, abstraktnější povaha významů mluvnických, jejich důležitost 39	53

2. Změny slovního významu samého § 40—41: jsou odrazem nového poznání předmětů a jevů 40; změny v jejich znění, lidová etymologie 41	57
3. Přenášení slovního významu § 42—48: je odrazem vnitřní asociace; slova mnohovýznamová 42	60
A. Přenášení abstraktního významu dějových substantiv na věci konkrétní: <i>lov</i> = lovení úlovek ... 43	62
B. Přenášení jmen obyvatelských a vůbec osobních na sídliště: <i>Hradčany</i> ... Opačné přenášení osadních a jiných zeměpisných jmen na obyvatele: <i>celá Praha</i> = všichni Pražané ... 44	63
C. Přenášení vlastních jmen osobních na jiné osoby nebo věci; zobecňování vlastních jmen: <i>jidáš</i> ... 45	64
D. Přenášení vlastních jmen osad na různé věci: <i>plzeň</i> ... 46	65
E. Postup opačný: příjmení <i>Liška</i> ... osadní jména Bor, Hrádek ... 47	65
F. Adjektiva nabývají platnosti substantiv: <i>přibuzný</i> = přibuzný člověk 48	66
4. Nabývání symbolického významu: <i>rudý prapor</i> ; rozdíl od přenášení významu 49	67
5. Nabývání a ztráta citového odstínu nebo obsahu § 50—59	68
citové odstíny jsou odrazem poznání 50;	
citově zabarvená slova typu <i>spínkat</i> 51, typu <i>chnět</i> 52;	
změna citového odstínu v citový obsah 53 a naopak 54	72
citoslovce: různý slovní význam tzv. subjektivních citoslovců (<i>br</i> = je mi zima je to oděpné) souvisí s jejich citovou zabarveností 55—56; zvukomalebná citoslovce jsou rovněž odrazem poznání; jejich významové změny 57; citoslovce upozorňovací, vybízecí a nabízející 58; výrazová primitivnost a starobylost citoslovců, jejich změna v mluvnické částice 59 .	73
DOSLOV: Ertlovo dělení významových změn 60, Jilkovo dělení 61—62	79